

GLAS SVOBODE.

Slovenci-bratje združimo se! V slogi je moč!

Stev. 44.

Chicago, III. 25. novembra 1903.

Leto I

Za slovensko narodno Jedinoto.

Rojaki, kar Vas je v naprednem taboru, v taboru prosvet in svobodnega razvijanja med nami Slovenci, delujejo na to, da se zglašajo družta za pristop v "slovensko narodno jednoto"; kjer pa to nikakor ni mogoče, ustanovljate nova društva, da pokažemo v najkrajšem času svetu, da se zavedamo tudi Slovenci svoje možnosti — da se hočemo delavci sami voditi, brez kakrške terroriziranja iz strani krogov, ki so se posvetili lovu na duše. Kdor služi težko svoj svakdanji kruh, oni ve najbolje, kje ga čevelj žuli. Na delo torej vsi!

Za začasni pripravljalni odbor "slov. narodne jednotne":

*Frank Klobučar, predsednik;
Anton Mladič, I. tajnik;
Frank Bahovec, blagajnik.*

Vsa pisma je adresirati na:

Anton Mladič, I. tajnika društva "Slavija", 134 W. 19th Str. Chicago, Ill.

Kadar kapitalisti štrajkajo.

Amalgamated Cooper Company, posedujejoča \$155,000,000 kapitala, je zaštrajkala in odslovila petnajst tisoč delavcev.

To dejstvo da mnogo misli: Sicer se je po več tedenskih odmoru pravkar začelo zopet delati, a kdo naj ima še dlje zaupanje v take kapitalistične manevre? Kdo je prepričan, da se kaj tacega več ne zgodi? Morebiti v najkrajšem času? Štrajk ostane sicer vselej le štrajk, bodisi, da je zapričet od delavščki ali kapitalistične družbi, toda Amalgamated Cooper Co. je šla na štrajk le, ker si domišljuje, da se ji godi krivica pri montanskih višjih sodiščih.

Ta velikanska korporacija, prizadeva si s tem oholum postopnjem sama sebi največ skode, poskušala je zvaliti to izgubo na nedolžne ljudi, kar se ji je deloma tudi posrečilo. S hudobijo in brezravnostjo neomejene dimenzijske je hotela Cooper Co. pokazati svojim nasprotnikom svojo moč na koncu, vse pravice oropanij, delavcev.

Samo ob sebi je umljivo, da je organizirano delavstvo v Montani napelo vse svoje moči, da bi poravnalo dalekosežna nasprostva med kapitalisti in zabranilo s tem strašno posledico med nesrečnim proletarstvom. Tudi mestna skupščina v Butte City in civilni organizatorji, so vstrajno delovali na to, da ublažijo napetost med samopašnimi požeruh.

Samo radi tega, ker je kapitalistična Copper Co. zgubila neko pravdo na višji instanci, naj ljudstvo organizirano delavstvo trpi? Pač novo-modno organiziranje, ki pa more biti vendar tudi državi sami na-srotno!

Narod si je sicer mnoge prizadel, da bi reguliral organizacije kapitala iz Shermanovo trusno postavo, ali zabilog, da je ni postave, ki bi zabranjevala Colorado Fuel & Iron Company zapiranje svojih premogokopov, ali zapiranje mestnih skladov mesi v Cikagi in Kansasu itd. itd., ter kako onemogočila stranje polovice ameriškega ljudstva. Kapitalistične organizacije so prokleti dobro zavarovane na vse strani. Vzvišujejo svoj promet v velikanski dobiček, da zamorejo tako kontrolirati državne in deželne zbrane, eksekutivne izvoljenje, občinske, okrajne, deželne in državne volitve v svoje privatne namene, medtem, ko ne dovolijo ljudstvu niti vsakdanjega kruha dovolj.

Doslej smo našli v zgodovini le organizirane cerkve (v prvi vrsti rimno-katoliško), organizirani aristokracijo, tuintam tudi posamezna mesta, a sedaj imamo med sabo celo družbo, ki si je stavila direktno v nalogu uničevati revno ljudstvo.

Svoječasno so razne, med sabo organizirane cerkve, s pomočjo organizirane aristokracije, vladale države in narode; ali pa so te vladali organizirani aristokrati, podpirani

od cerkve. Prav na enaki način si podajajo danes roke milijonarski organizatorji in politikarji. Zalostna resnica! Nekdanje absolutno gospodstvo vojaštva in cerkevih lopovskih vitezov se je umaknilo le, da je upravil prostor kapitalu podvrženim ljudskim (?) zastopnikom.

Kakor nam iz zgodovine znano, so Benetke najele brodove in se poslužile celo razbojniške pomoči samo zato, da bi si podvrgle še druga mesta in gospodovale tudi oddaljenim krajem z namenom, nakočiti si kar največ bogatstva. Enako ulogo v zgodovini je igralo tudi mesto Genova.

Danes regulira "United States Steel corporation" promet z železniško celega sveta.

V srednjem veku so kralji in cesarji primorali prosti narod prevladi svojo kri zanje proti nepokornim in grabežljivim grofom in drugim takim roparskim vitezom. Kar hitro so si pa utrdili svojo moč, prepustili so revno ljudstvo na milost in nemilost krutim, oholum grajskakom. Tekom časa so pač zginili ti odnosaji, a na mesto istih je stopil na krmilo zopet kapital, kajti ljudstvo — vzle temu, da je v vednosti napredovalo in s tem stralo na verigah sužnosti — vseeno še ni popolnoma dozorelo, da bi zadalo zadnjo brco vsem takim lopovskim koristolovcem takozvanim "visokih krogov".

Z lastno močjo je ljudstvo poklicalo razne delavške unije v svet in s tem napovedalo boj na življenje in smrt korporacijam, katere so si vzele v nalog, obdržati proti narod še nadalje v suženjski odvisnosti v svojo korist. No, ljudstvo je opetovanje pokazalo, da ga malo še drže vkljenjenega sleparške dogrne raznih, od pustolovcev postavljenih ver: le en korak še v zmanost naprej in pretgrati se moreveri tisočletnega suženjstva.

Ako bi Amalgamated Copper Company prihranila milijone svojemu nasprotniku F. A. Heinzu s svojim štrajkom, bil bi ta vsaj deloma opravičen in vredosten; toda to se ni zgodilo, pač pa je zraven tega, da je družba provzročila grozen strah med montanskim prebivalstvom, zgnula sama ogromne svote, Heinzu pa tudi ne izkazala s tem nobene usluge. Tako postopanje more vendar prej ali slej prenehati. V to moremo zastaviti vse svoje moči, ahoj hočemo biti kot ljudje sami sebe vredni.

Kaj je pomagano s tem ljudstvu, ako nastopa ono v posameznih skupinah proti kapitalu? Magnat poklicno vojaštvo na pomoč, pusti nekaj delavških razgrajačev (?) postrelii in mir zavlada z nova. To smo opazovali nedavno v Pensilvaniji in Kansusu in opazujemo sedaj v Coloradi, kjer nečejo kapitalisti prisnati delavške organizacije. Vse drugače bi se pa štrajk razvil in končal, ko bi se vse delavstvo skupno vzdignilo proti svojim zatiralcem in vstrajalo v takem boju vse nekaj dni. Država sama bi uvidela teda, da more druge strune napeti, ahoj hoče ostati na zunaj močna in neodvisna.

Vzemimo samo Colorado Fuel and Iron Company. Kaj, ko bi ta družba zaprla vse svoje tvornice, premogo in rudoke, za kar ima danes neomejeno pravico! Kam te da s koloradskim ljudstvom? Mar mislite, da bi država dopustila lakote umreti ljudstvu? Posredovala bi pri kapitalistih in eventuelno s silo spravila zopet vse v prejšnji tok, ahoj bi ne začelo že ljudstvo samo pred tem revoltirati in zahtevati od vlade pravice. Pa, da se vzdružuje danes vse stvar v tem štadiju, jo krivo le ljudstvo, ker si steje še vedno po večini v srečo, da zamore obirati kosti, katere mu milostno vrže kapitalist na smetišče.

Proč s takim sramotnim postopanjem, proč s tisto prokleto omajljivostjo, proč z raznimi demagogiki brezobjektne naprej v doseg pravice in svobode. Delavstvo naj bo uverjeno, da se ga bo toliko časa, takoreč, prodajalo in kupovalo pri vladu, dokler ne bo možato nastopilo za svoje pravo. To pa se more zgoditi le, ako glasujemo pri vsakojakih volitvah za socijalistične kandidate, bodisi v okrajni, deželni ali državni zbor, varujmo se pa republikanskih guvernerjev á la Peabody v Coloradi.

Jefferson, Madison in Monroe, najvišji truščari ameriških državnikov, kar jih je kedaj bilo, so prvi uvedeli pretečo nevarnost, bližajočo se v podobi človeških zveri, katero so si počasi nabavile po sto in več sužnjev. In niso se zastonj bali za svobojo ljudstva! Sledila je krvava vojska in odpravilo se je sicer res barbarično suženjstvo, a to le v

interesu modernega suženjstva, katero je vzdrževal in vzdržuje še danes kapital, kratec pravice ljudstvu. Ne bomo navajali kako in zakaj — to je samo ob sebi umljivo — se je godlo ob vsaki prilki da so delavske organizacije nepotrebne, pribijemo pa dejstvo, da so ravno tisti, ki se branijo priznati delavske organizacije, sami občutili (?) potrebo take organizacije ali kapitalističnega trusta, kateri je žel že jako le sploh. Lanska zima nam ostane v tem oziru neizbrisna. Premoga nič, živeža nič — tako je moralno ljudstvo občutiti dvojno nadloga: stradanje in zmrzavanje, za povzdrogo moči in slave naših "dobrotnikov" kapitalistov in njihovih podupljenih politikarjev ter uslužbenec Luciferja in njegovega pekla — maziljenih farjev.

Danes regulira "United States Steel corporation" promet z železniško celega sveta.

Edina, opravičena zahteva ljudstva je, da se da delavstvu zadosti dela in jela ter pošteno plača, da zmore preskrbljevati sebe in svojce. V to svrhu pa se morajo rabiti prava sredstva, drugače bo prišlo, kmalu do krika in vika — o joj!

Ni dovolj, da se da delavcu letoliko, da se mu duša telesa drži — mnogokrat še to ne! — marveč opravičeno zahteva vsestranskega poljšaka svojega današnjega razmerja. Kako trpljenje more prenašati — družinski oče to tembolj — ako ga strašna krivica, katera se mu godi, prisili štrajkati. Mar mislite, da trpi stroške delodajalec! Nekdor se je že udeležil kdaj štrajka, oni ve dobro, kako obstoje te stvari.

Ako bi Amalgamated Copper Company prihranila milijone svojemu nasprotniku F. A. Heinzu s svojim štrajkom, bil bi ta vsaj deloma opravičen in vredosten; toda to se ni zgodilo, pač pa je zraven tega, da je družba provzročila grozen strah med montanskim prebivalstvom, zgnula sama ogromne svote, Heinzu pa tudi ne izkazala s tem nobene usluge. Tako postopanje more vendar prej ali slej prenehati. V to moremo zastaviti vse svoje moči, ahoj hočemo biti kot ljudje sami sebe vredni.

Kaj je pomagano s tem ljudstvu, ako nastopa ono v posameznih skupinah proti kapitalu? Magnat poklicno vojaštvo na pomoč, pusti nekaj delavških razgrajačev (?) postrelii in mir zavlada z nova. To smo opazovali nedavno v Pensilvaniji in Kansusu in opazujemo sedaj v Coloradi, kjer nečejo kapitalisti prisnati delavške organizacije. Vse drugače bi se pa štrajk razvil in končal, ko bi se vse delavstvo skupno vzdignilo proti svojim zatiralcem in vstrajalo v takem boju vse nekaj dni. Država sama bi uvidela teda, da more druge strune napeti, ahoj hoče ostati na zunaj močna in neodvisna.

Vzemimo samo Colorado Fuel and Iron Company. Kaj, ko bi ta družba zaprla vse svoje tvornice, premogo in rudoke, za kar ima danes neomejeno pravico! Kam te da s koloradskim ljudstvom? Mar mislite, da bi država dopustila lakote umreti ljudstvu? Posredovala bi pri kapitalistih in eventuelno s silo spravila zopet vse v prejšnji tok, ahoj bi ne začelo že ljudstvo samo pred tem revoltirati in zahtevati od vlade pravice. Pa, da se vzdružuje danes vse stvar v tem štadiju, jo krivo le ljudstvo, ker si steje še vedno po večini v srečo, da zamore obirati kosti, katere mu milostno vrže kapitalist na smetišče.

Proč s takim sramotnim postopanjem, proč s tisto prokleto omajljivostjo, proč z raznimi demagogiki brezobjektne naprej v doseg pravice in svobode. Delavstvo naj bo uverjeno, da se ga bo toliko časa, takoreč, prodajalo in kupovalo pri vladu, dokler ne bo možato nastopilo za svoje pravo. To pa se more zgoditi le, ako glasujemo pri vsakojakih volitvah za socijalistične kandidate, bodisi v okrajni, deželni ali državni zbor, varujmo se pa republikanskih guvernerjev á la Peabody v Coloradi.

Jefferson, Madison in Monroe, najvišji truščari ameriških državnikov, kar jih je kedaj bilo, so prvi uvedeli pretečo nevarnost, bližajočo se v podobi človeških zveri, katero so si počasi nabavile po sto in več sužnjev. In niso se zastonj bali za svobojo ljudstva! Sledila je krvava vojska in odpravilo se je sicer res barbarično suženjstvo, a to le v

Ameriške vesti.

Besni izkorisčevalci.

Cripple Creek, Colo., 24. nov. — Znana eksplozija v Vindicator jami, katera je provzročila smrt superintend. Mc Cormacka in bosa Meville Becka, je napolnila kapitaliste z divjim srdom. Brez vsake preiskave otožujejo "zločina" unijo. Seri trdi, da je provzročil strasno razstrelbo neki nalašč za to pripravljeni stroj. Kapitalisti so razpisali \$500 nagrade onemu, ki zasledi pravne krivice.

Krajevni odbor "Western Federation of Miners" obsojuje ostro grozno eksplozijo. Guverner Peabody je takoj pomnožil vojaško silo in postavil poveljniki smrtostrelcev znanega generala Bella. Vojaške oblasti so arretirale doslej 15 rudarjev, obdolženih skrivide na eksploziji.

Salt Lake City, Utah, 24. nov. — Seri okraja Carbon je naprosil guvernerja vojaške pomoči za dotični okraj, ker so skabi "baje preveč" izpostavljeni napadom unijiskih štrajkarjev-premogarjev. V Carbonu vlada največji, nered, nasilstvo na dnevnem redu, ljudje, ki bi radi delali, niso v svesti svojega življenja in brez posredovanja države je nemogoče spraviti zopet vse v prejšnji red. General Cannon, poveljnik nacionalne garde se je odpeljal na kraj Nemirov, da se osebno prepriča o stanju štrajka in počasnosti.

Denver, Colo., 24. nov. — General Bates, kateri je bil poslan sem, da poroča na vojno upravo o stanju štrajka v Coloradi, je pravkar došpel sem ter se takoj odpeljal na prej, v Telluride. Od njegovega poročanja bo odvisno, ali bo vladu ugodila zahteva guvernerja in posredovanje vojaštva v dotični okraj, ali ne. Iz Tellurida se poda general v Cripple Creek.

Trinidad, Colo., 24. nov. — Med strajkujočimi premogarji je prišlo do nesporazumljivja. Hamilton, uradnik "Mine Workers", si je prizadeval pridobiti zase voditelje štrajka in z njihovo pomočjo dosegci poravnavo z lopovskimi magnati; toda kar je on pozidal, to je "mother" Jones razdrila po njegovim odhodu. Znani Mitchell, "velezasluženi" kralj in zapljivec delavcev, je vtaknil tudi tu sem svoj nos. Brzjavil je na merodajno mesto, da južnokoloradski delavci nimajo nobene pravice vtrikati se v zadeve delavcev na severu Colorade. Kralj pa tak, lunip pa še večji!

Pratnici ob življenju.

Connestville, Pa., 23. nov. — Grozna žalost vlada v malem mestecu Fergusonu. V soboto večer se je pripetila v bližnjem premogokopu eksplozija, katera je zahtevala 12 žrtev. Deset druzih delavcev je nastreljalo 5 dni. Pozicije Morov so bile konečno zavzete od Amerikanov. Padlo je v tem boju nad 300 Morov in več drugih je bilo ranjenih. Amerikanov ni bil ničče ubit, le en major in štirje vojaki so bili ranjeni. Wood prodra s svojimi kulturnosci vedno dalje, hoče pa ugasnjati dični vladi za izkazano mu zaupanje. Švindlerji in lumi, tiz užavo častno življenje, vsi drugi

moralni umaknit. Turki so imeli 31 mrtvih in 47 ranjencev.

Bestialno klanje.

Manila, 24. nov. — Generalni major Wood, mož s sumljivo preteklostjo, je napadel s tremi bataljoni pehote 2000 Morov. Bitka je trajala 5 dni. Pozicije Morov so bile konečno zavzete od Amerikanov. Padlo je v tem boju nad 300 Morov in več drugih je bilo ranjenih. Amerikanov ni bil ničče ubit, le en major in štirje vojaki so bili ranjeni. Ničče ne bo trdil, da je videl Kržeta golega (domovinovne katoliške besede, bomo prosilit!) med ženskami, dokler se tako obnašanje v istini ne dogodi; mi pa smo trdili, da imamo v svoji bližini farščka svinjarja, ki postavljajo Greiga daleč v ozadje. Ta je neki višji duhovnik tukajšnje polske cerkve. Izdiral je tri neki našemljeni ženski, ali po naše "usmiljeni sestri". Polaki so strašno ogorenji nad tem skandalom, baje bodo korenti obračunali z vsemi svojimi mažiljenimi poneumnevalec, kajti posledice izdirjanju niso izostale. Pred par dnevi je prikralj zajokalo "nedolžino seme". Ako starata dva popolna otroka: "Aja, tutu, le spanček sladku", nismo se pojedeli. Osnovna je znano, zakaj se farje primeroma malo vidi Zahajati v hiši, v katerih se goji pod zaščito prostitucija. Lahek odgovor, predragi v Kristusu. Zato, ker imajo farji že doma na gnojne koše, našemljeni ženski v iste namene. Rimski biki so najbolj spočiti, to se razume, dokazal pa je pravkar polski pop. Aja tutu . . . !

P. n. naročnikom!

Prosimo že enkr

"Glas Svobode"

Prvi svobodomisni list za slovenski narod v Ameriki.
urednika:
MARTIN V. KONDA
FRANK M. MEDICA

"Glas Svobode" izide vsaki petek in velja za Ameriko:
za celo leto - - - \$1.50
za pol leta - - - 75c
ZA EVROPO:
za celo leto - - - kron 10
za pol leta - - - kron 5
Posamezni list po 5 centov.

"Glas Svobode"

[THE VOICE OF LIBERTY]

is the only union labor paper in America; edited & published every Friday in the Slovene language by M. V. KONDA, & F. M. MEDICA.

"Entered July 2, 1903, at Chicago, Ill., as second-class matter, under Act of Congress of March 3, 1879."

Subscription \$1.50 per year.

Advertisements on agreement.

Naslov za dopise in posiljatve je sledi:

"GLAS SVOBODE"

563 Throop St. Pilsen Sta.
Chicago, Ill.

DOPISI.

Iz La Salle, Illinois.

Med tem ko zapadejo polski in drugi pridečki le tuintam uničenju v podobi viharja, toče in drugih takih prikaznih, se ljudstvo iz strani černe, kutarske bande od pamitveka skoraj neprenehoma ugonoblja, duševno in gmočno; a kakor so se našla sredstva zoper elementarno silo, tako niso tudi ona za povzdigo ljudstva izostala. Svetovna izobrazba — znanost je tisto sredstvo, katero je oprostilo druge narode skoraj popolnoma in deloma tudi že Slovence, duševne suznosti. Ako pa se hočemo mi povspeti k drugim narodom in konečno ž njimi v eni smeri korakati, kakor, da se odpreostaje družega, kakor, da se odločno in odkrito zavzemamo za duševno neovirano razvoj našega v Ameriki živečega naroda. Naj nas ne zrasi misel', da je za tak korak morebiti premalo. Kjer ni začetka, tam ni tudi konca! Začnimo, potem še le sodimo! Črni farški oblaki grozijo ugonobiti vsako prosti gibanje med nam, zato je nasa dolžnost, da se jim postavimo v bran in odbijemo vsake také temne navale, katere bi znale imeti tudi za naše potomece hude in žalostne posledice. Klic za ustavnitev slovene narodne jednote, nam je torej došel ravnoprav. Zbrali smo se takoj na posvetovanje in priznal, da je za ameriške Slovence ustavnitev slovenske narodne jednote vsestransko velepomembna. V ta namen smo ustavnili neodlašajo novo društvo "Triglav", katero se je že prijavilo pripravljalnemu odboru s svojimi 24 udi. Upati je, da naraste društvo v kratek na 40 in več članov, kajti danes obstoji društvo iz samih mladih, telesno in duševno zdravljmo, ki se zavedajo, da ni človek dolžan lizati komurkoli pete in prebavljati neslane farške fraze. In tako društvo more vspevati, kajti vzdržuje ga že trdna, neomahljiva zavest, da si zamorem le v okrilju napredka pomagati do boljše bodočnosti. Naj črna garda nastavlja še take mreže, eno je in ostane istina, da mladost je naša — napredna! Kar bomo sejali, to bomo tudi želi, če pa ne mi, vsaj naši otroci. In tem se za enkrat zadovoljujemo. Klerikalizem je že star, prezivel je že v utonil bo kmalu za vselej v vednosti; za seboj ima danes le še kimovce, katerim se ni brenčalo okoli uses družega, kakor: moli, dešaj in trpi (za farje seveda). Zastrupljeni so še s starimi običaji naših zasluženih predsedov, a tudi njim bo prej ali slej zasijalo solnce ki bo prodrlo trdo škorjo nevednost. Majeko se stebri rimskega sestparstva in ne več dolgo in umaknilo se bo to oznanjevanju pravih Kristovih naukov. Danes najmlajša generacija se je povprečno že nad polovico odstujila verskim dogmam, se ena, dve in Kristovim naukom ne bo zmagla nobena sila več nasprotovati, tudi ona rimske črne garde ne. V društva torej, rojaki, kjer je

svobodna beseda doma. Delujmo na vsih krajin postrane Amerike v prospeh slov. narodne jednote. Pravico ljudstvu in enakopravnosti!

F. P.
Iz Leadville, Colorado.

Dragi urednik! Uverjen sem, da mi ne boste odrekli nekoliško prostora v resnicoljubnem listu "Gl. Sv." — Naš maziljeni svinjar Perše zasluži gotovo, da se ga malce okrca, sicer pa itak vem, da se maziljenih lumpov nič ne prime. Oni gredu s sleparijo svojo pot naprej in mir besedam. Nedavno je "nesel" svoje kopita v rudotoplilmico (šmelco) k preljožniku, naj bi ta storil potrebne korake, da bi se delavcem slovenske narodnosti že pri vsakokratni plači odtrgalo en dolar za cerkev in res, posrečilo se mu je izvršiti to ludodelstvo. S proletarci smo res že vsako zavrneno človeče pometati. Kdaj bomo vendor Slovenci prišli do tiste pameti, da bomo pokazali zobe maziljenim lopovom? Čas bi že bil! Perše pa ni samo hušen, marveč je tudi prve vrste svinjar. Sicer je izjavil, da se ne bo več pajdašil s svojo "šocco" in jo puščal k sebi v sobo, ki se nahaja tik velikega cerkevnega altarja, toda, kdo naj mu zaupa, jaz gotovo ne! Slovenski petolici so sklenili celo, sezidati mu v kratek nov favovž. Stvar je deloma že dogovorjena; torej, hajd na lov na slovenske Janeze, saj ti imajo vedno dovolj denarja za take in enake reči. Ne vem, kje v Ameriki so se bolj naivni ljudje, kakor tukaj. Pred nekaj dnevi se je naš maziljeni presič tak opil, da je imel mandeljica za babco in obratno. Samo ob sebi je umljivo, da se je v takem stanju bal ulice, kakor hudič križa — imel je pač "kec" pred policijo — uslužil si je torej nekolo punco — tako, ki je z-a vsakogar za "auf's Zimmer" — da ga je spravila domov v njegovo sobo. To je gola resnica, katero spricam lahko vsak dan, kajti ravno takrat se je našega pisanega maziljenca z velikim interesom — to se razume — opazovalo. Taki so dandanes božji (?) namenstniki, pa se vendor se najdejo ljudje, ki odobravajo celo tako gnujno počenjanje. — Rojaki, naročajte se na list "Gl. Sv.", kajti s tem pridobite v prvi vrsti sami. Meni je "Gl. Sv." prihranil že 15 dolarjev, vzblič temu, da ga čitam še le nekaj mesecov. Vam pa, dragi urednik, plačam za list, aka zahtevate to, makari to dolarje, le tako neumorni naprej.

Leadville'ski svobodoljub

Iz Cleveland, Ohio.

O ti ničvredna kranjska farščina, si že zopet na nogah. Ali misliš res spraviti ves svet pod svojo oblast in ga voditi po klerikalnih načelih? To je pač tvoja naloga, a izpeljana ne bo nikdar. Newburški Krže je pravi hajduk v tem oziru, morebiti mi je res obljubljena zlata kolajna za njegove vyzvišene zasluge za stolec farbarije. V neki številki svoje umazane cunje piše pod zaglavjem "Ali jih ne poznas" nekako tako, da hoče po vsej sili imeti krepko zastavo, katera mu gotovo prej ali slej ne izostane. Pometaj prvo pred svojim pragom, farška propalica, potem še le pred drugim in zapomni si enkrat za vselej, da časi pasje ponistišo minuti, ne vrneš se več, sploh pa bodes kmalu sam izigral ulogo med nami, ako se bodes še dolgo postavljal na stališče, da more biti tvoji predrnosti vse dovoljeno. Delavci se zavedamo svojega ponosa in vsaka propala sema naša gotovo ne bo vodila več za nasa. Dovolj mirnega, ponižnega trpljenja! Pozdrav vsim čitateljem "Gl. Sv.", da bi skoraj pozdravili dvakratno izdajo na teden.

Strejbarjev.

Mother Jones and I.

Ahasver, kakor vsakomur znano, pride na svojem potovanju z marsikom v dotiko, tako sem tudi jaz oni dan naletel na Mother Jones v spalem vozu Union Pacific železni.

Mother Jones! Kdo v Ameriki je, ki se ni slišal o nastopih te matrone, ljudske prijateljice? Menda ga ni, vsaj med onimi ne, ki ne žive le od danes do jutri, brez presodka. "Mother Jones", jo imenujemo ne samo vsi ameriški premogarji in drugi za svoj vsakdanji kruh se boreči proletarci, marveč tudi promogovni baroni in drugi taki švidlerski izkoriščevalci delavstva. Samo ob sebi je umljivo, da sem bil tega srečanja silno vesel. Razgovarjal sem se z njo precej časa o delavskem vprašanju in o rešenju istega. Povedala mi je tudi, da je namenjena v San Joaquin County, da se prepriča na lieu

mesta sama o stanju premogarskega strajka, kateri preti v vsi svoji strati vsemu zapadu. Sklenil sem tudi jaz potovati tje, da zadostim svoji radovednosti, toda bil sem prisiljen, za par dni izstopiti v Denveru in tako sem se ločil od cenj mi sodruginja in sopotovalke.

Torej iz Denver!

Pluribus unum! Koliki pomenči v teh besedah in koliko jih je, ki vedenem tudi v enake izreke! Žalostna nam majka, da smo ravno Slovenci sploh Slovani, rod, ki je obdan popolnoma z raznimi nevojšljivci, sebičnimi, izdajicami svojih lastnih bratov, ki nasprotujejo vsemu poštenemu gibanju in združenju v močno falango med nami. Se nas obdajajo oni pregrešni ostanki preteklih časov, ko so se naši predniki v razkosnih oddelkih, namesto s skupno močjo, postavljali v obrambo svojega ogujšča proti sovražnim silam. In kakor je takrat ginevala slovenska moč vsled neisoge, tako moramo i danes, radi ali neradi, propasti popolnoma, ako ne bomo znali čuvati svojih skupnih interesov proti danes že hujšemu sovražniku — kapitalizmu. Ta proletača zavist med Slovenci je rodila tudi že v Ameriki obilo sadu. Žal, da sem imel že premogokrat priliko, prepričati se o istinitosti rečenega in tako tudi sedaj v Denveru, Colo., kjer se strajka že od 4. julija za osenjurno delo. Res je, da so s tem tukajšnji rojaki mnogo prizadeti, posebno oni, ki so se postopali v trgovino. Toda, bratje! če so ti, ki so takoreči privezani na mesto, zvesti in stanoviti člani unije, kako morate vi drugi, ki ste proti kot ptice pod nebom, skabati?

Ali se ne preselite lahko v druge graje, ako že ne marate vstrajati v strajku? Poščite se drugje dela kot poseni, organizirani delaveci. S tem si pridobite kredit in koristite delavskemu gibanju vodbe. Žal, da je tukaj precej takih, ki žive tudi le nekako od danes do jutri, brez presodka, da nam je treba uprav zdaj zastaviti vse svoje moči, da pridemo delavci-proletarci do svojih pravic. Eukrat, dyakrat, trikrat posteno vstrajati na svojem mestu in ne odtegniti se delavskemu gibanju v dotedenjnjem okraju — to mora biti naloge slehernega prohitnjega delavca, kajti se tem potom zamorenito priti do žetve zasejanega semena. Sem tertije se dobi tudi kak trgovski "spispurgar" izmed slovenskih odpadnikov, kateri hrepeni bolj po kapitalističnem krvavem grošu, nego po izveličanju svoje umazane, črne duše. Ena takša izdajica (privrženec pueblske "šmirkible", menda! — opom. ured.) se nahaja tudi med rojaki v Denveru. Pfüj izdajalec! Ali te ni sram dejstva, da se vsak poseten delavec in tudi meščan, ogibuje two proklete krme! Ne Bog ne hudič, nima s tabo računa, pač oni, kateri si zapeljal, da ti so izročili svoje zadnje cente. Tim dajaj odgovor poštenjakovič, kajti prej z njimi, zdaj proti njim — to je gnujno, nečastno, vredno le lopova. Da si tudi imenita neba, ne dvomim, saj te čuvajo redarji po dnevi in po noči.

Rojaki, ogihajte se te in vseh drugih takih hiš, da se ne okužite. Slobodni Ahasver.

Orjaško pleme.

Dr. Hattai je iznašel pred kratek neko zdravilno hranilno sredstvo in trdi, da bodo nasi nasledniki pravi orjaki, ako se budemmo mi s tem hranili. Poskus obnesli so se neki posebno dobro. Vprasanje je pa, ako bodo ljudje-delavci tudi primerno močni in zdravi, ker znašo je, da ravno velikanji navadno radi bolehalo. Gotovo ni nikomur na tem ležec, če je posebno velik ali ne, ampak na zdravju in telesni moči, ker kjer to dvoje manjka, ni nikdar pravega veselja in zadovoljnosti. Mi priporočamo vsakemu, da pije Trinerjevo zdravilno grenko vino, katero želodec prisili sprejeti in prebaviti vsako hrano, ter tako človeku moč obdržati. To vino čisti in množi kri, ravnotako vse telesne dele redi in iz njih nezdravne snovi izganja in se sploh priznava kot popolnoma naravno zdravilo za vse prebavne organe. Okus je prav prijeten in dobrski vselej ne izostanejo nikdar. Dobri se v lekarnah in dobro gostilnah in pri izdelovalcih, Jos. Triner ju, 790 So. Ashland Ave. Chicago, Ills.

Poročil so jo v nedeljo popoldan v So. Chicago mink. g. Jakob Tissot z gl. Ivanovo Pucovo. Čestitamo! — Somišljeniki naročujte "GLAS SVOBODE"

— "Jaz Vam popolnoma zavaram", je odgovorila Ljudmila.

Žrtev razmer.

(Zapiski kranjskega kaplana).

XIX.

Minolo je nekaj let, a se vedno sem bil v oblasti gospo Helene. Rad bi se je bil otresel, ali izkušena in energična žena je znala vsak tak poskus zadusiti. Ta ženska je v resnici vladala celo občino in celo faro; tudi liberalne tržane je znala vedno dobiti na svojo stran.

Ce pa sem imel "ljubezen" z gospo Heleno, s tem se nikakor ni rečeno, da sem jo imel samo z njo. Ne, skrivaj sem imel različna razmerja, največ z ženami, pa tudi z dekle. Vlovil sem jih na različne načine in ne da bi se bila vest kdaj oglašila. Postal sem pravi brezveznez, vreden klerikalne stranke.

V tem času sem napravil tudi več izletov na troške in v drugi oblasti gospo Helene. Celo v Benetke sva šla in tam kar celih 14 dni imenitno živila, a kadar je šla gospa Helena "na božjo pot", šla je vedno v Gradec, na Dunaj ali v Trst in jaz sem moral priti za njo ali pa iti naprej. Ljudje pa so mislili, da je šla gospa Helena na Trsat ali na Brezje ali na sv. Višarje in občudovali so njen izredno pobožnost.

Leta 1898. je koncem šolskih počitnic prisa v X. tudi 10letna hčerka nekega jako uglednega trgovca. Mož je bil vseskoz častivreden, pameten in razumen, ali dasi pristaš liberalne stranke, je svojo hčerko vendor dal odgovoriti v samostan v Škofiji Loka. Ko bi liberalci vedeli, kako vpliva samostanska vzgoja, bi svojih hčera nikdar ne pustili stopiti čez samostanski prag.

Poznal sem Ljudmilo še prej, ali zapazil nisem, da je jako lepa in jaka ljubezni. Bila je vitka, imela velike temne oči in koketne kodre okrog drobnih glave. Vse to sem zapazil pri spovedi, zapazil sem pa tudi, da je dekle neskončno pobožno in da bi bilo treba izredne rafiniranosti, če se naj v tem dekle začeti delavci-proletarci do svojih pravic.

Cim sem nekajkrat občeval z Ljudmilo, sem že tudi sklenil: Moja mora biti. Priznati pa moram da celo ta nedolžna čverka ni več mogla v meni vzbudit bližnjih čutil. Navdajalo me je samo poželenje. V spovedi sem začel nastavljati svoje mreže. Z nekaterimi previdnimi vprašanji sem dognal, da Ljudmila, še ničesar ne ve, prav ničesar. Zasukaval sem besede tako in tako, a dekle ni razumelo, kaj da hočem reči.

Ne da bi se bila pretvarjala. Ničakor ne. Tudi ko sem začel po turški govoriti, me ni razumela. Treba je bilo torej potrebne in kar najbolj prevlajenega načrta za to bitko.

Ljudmila je prišla vsak teden k spovedi in povedala vedno iste greshe: da je drobitnice z mize na tla pometla, da je bila neusmiljena, ker je mačko z metlo udarila in da je storila smrten greh, ker je v strahu vzlilniku "Ježes Kristus", ko je sosedov pes nanju zaljal. Zakaj pošiljajo ljudje take otroke k spovedi, mi je bilo vedno neumljivo; čistoti tacih otrok ni nikče tako nevaren kakor ne samo hudobni nego sploh neprivedni duhovnik.

Pri drugi spovedi sem že šel nekaj dalje in začel Ljudmili stavljati prav kočljiva vprašanja. Toda nedolžnost se vedno najbolje brani, ker se sploh ne brani. Tudi pri ti spovedi se nisem vedel pri čem da sem, če mi je pričakovati uspeha ali ne. Ta negotovost pa me je le povzdigala v mojih nečednih nameščih. "To cvetko utrgam jaz, pa če bi moral za to živ v pekel", sem se rotil, saj pravi že sv. pismo: "Vencajmo se s svetlicami, predno zvezne" — Coronemus nos rosis, antequam marcescant. — Zakaj bi se pri meni ne naučila tega, česar se prej ali slej gotovo nauči; zakaj bi je jaz ne upeljal v misterije ljubezni, nego to prepustil kakemu malemu trgovčiču ali kakemu malemu uradniku?

Začel sem Ljudmilo napeljavati na to, da ji je treba vodnika, ki ji bo pomagal z dobrim svetom pri vsakem važnejšem koraku. Iz previdnosti sem jo podučil, da se ni ravno ohrniti do mene, ker sem njen spovednik.

"Lahko si izberete kakega družega duhovnika," sem ji rek, "če ravno meni ne zaupate, ali, če hočete svoji duši zanesljivo zagotoviti izveličanje, morate na vsak način imeti svetovalca, kateremu ni prikrita nobena Vaša misel, do katerega imate najpopolnejše zaupanje."

— "Jaz Vam popolnoma zavaram", je odgovorila Ljudmila.

Zanesljivi fotograf

391-393 Blue Island Ave. cor 14th Pl.

20letna skup

RAZNO.

Fijakar napadel dekle.

— "Morda pravite to le iz strahu, da mi ne učelili?"
— "Ne, gospod, jaz Vam res zupam."

— "Torej — izprševal Vas bom, kakor da ste mi popolnoma neznan na Vi mi boste resnično in odkritočeno odgovarjali. Kaj ne?"

— "Da."

— "Začniva torej. Ali niste imeli nikdar kakih slabih misli, če ste videli kakega mladeniča. Ali se Vam je kateri dopadel?"

— "Nekateri so se mi dopadli, nekateri pa ne, a jaz nisem vedela, da je to greh."

— "Saj ne rečem, da je to greh; gre se le za to, da spoznam Vaša nagnjenja. Zato mi povejte, ali niste imeli nikdar želje, da bi objeli ali poljubili kakega mladeniča, ki se Vam je dopadel?"

— "Ne, gospod, to je prepovedano."

— "Res je; a prepovedanih je še mnogo drugih reči in mlađa dekleta jih vendar store."

— "Jaz bi jih ne, ker hočem iti v samostan."

Zdaj sem vedel, pri čem da sem. Končal sem izpoved in naročil Ljudmili, da pride v nedeljo k meni na dom.

Kmet in sreča.

Časni primerna pravljice.

III.
Menih jo je s Srečo urno pobrisal v mesto. V farovž se ni več vrnil, ker se je najbrž bal, da bi župnik ne pustil odpeljati te čudne dekllice iz svoje fare.

Ko je prišla Sreča v kloster misjonarjev, se je tudi tam vse na holiču spremeno. Ljudstvo je začelo vreti iz vseh konev v krajev v majhno samostansko cerkev, in menih so imeli kmalu toliko opravka, da jim ni bilo treba več "misjonariti" v beračuti. Kloster je postal imenita božja pot in mnogočestvili romarji so raznašali razne izmišljene čudeže, ki so se baje dogajali.

Tako govorjenje je ljudi še bolj vzpodobljalo k romanju, vsed česar je rastlo bogatstvo menihov neizrečeno hitro. Stare device so na smrtnih posteljah zapuščale svoje premoženje samostanu, razni veliki gresnici, kakor goljufi, oderuhi in razuzdanci so darovali nemirno vest, da, prípetilo se je celo, da so starši oskodovali lastne otroke. Mnogo so tudi dobili za svete maše in za razne dobre namene. Zato se ne smemo čuditi, da so imeli za drobir pripravljene lesene škafe, za srebro in zlato velike sklede, a za bankovce licho železno škrinjo. V kratkem času so kupili več posestev, sezidali prelep cerkev in postavili velikanski samostan. Patri Fidelija, ki je pripeljal Srečo, pa so izvolili hvaljene patri za svojega predstojnika.

Pri našem kmetiju je bilo ravno nasprotno. Lisiča mu je pobrala polovico kokoši, svinska kuga je pokončala skoraj vse svinje in na zadnje mu je se krava hudo zbolela in izvrgla. To mu je hudo delo, pa tolažil se je še s prelepim žitom, sadjem in grozdjem. Čakal je tudi na veliko placičo, katero mu je menih obljubil. A hudo se je motil: ko je pšenica dozorela, prihrumeta je strašna nevihta s točo in potolka vijegov zadnji up.

Na vrata njegove hišice je trkal zdaj stromaštvo, v sobi ga je vedno zbadala žena, na cesti pa so ga srečevali škozeljni obraz sosedov. Kaj je storiti? Oblek se je čedno in se podal v samostan. Po velikem trudu je vendar smel pred opata, očeta Fidelija. Bridko mu je žito svoje nesreče in ga za pet Kristusovih ran prosil, naj mu vrne Srečo, ker samostan je tak pa ne potrebuje več. Menih seveda ni hotel o tem ničesar vedeti, izgovarjajo se, da mu je sam srečo daroval, in kar človek enkrat daruje, do tega nima nobene pravice več. Zdaj je kmet s solzimi očmi prosil, naj mu Srečo za kratek čas posodi. Misijonar je ostal trd in je v enomer godel, da nikomur ni treba darovanih stavri vrutti ali posoditi. Ko je obupani kmet spoznal, da ne dobi Srečo na nobeden način, poklenil je pred menihom in ga s povzdržnjenimi rokami prosil, naj mu vsaj da majhen del od denarja, katerega je Sreča takorekoč v kloster privleka. Zopet se je pobožni mož izgovarjal, rekoč: "Kogar Bog ljubi, tega tudi tepe. Zato pa le lepo potrite, ker na enem svetu vas gotovo čaka največje placičo!"

(Nadaljevanje na 4. str.)

Društvene vesti.

Društvo sv. Petra in Pavla Pozivlja vse svoje ude, da se zanesljivo udeleže zborovanju vsakega 13. v mesecu v dvorani na S. Santa Fe Ave. st. 1207 PUEBLO, COLO.

Bratsko društvo: "SOKOL" spadajoče k J. S. K. J. ima svoje redne seje vsako tretjo nedeljo v mesecu v društveni dvorani na 502 S. Santa Fe Ave. Društveni zdravnik je Dr. Chr. Argyr na 1210 Berwind Ave.

K mnogobrojnem pristopu v čilo društvo vabi vladu.

ODBOR. PUEBLO, COLO.

Slovensko podporno bratsko društvo "SOKOL" v Clevelandu, O., ima redne seje vsako prvo nedeljo v mesecu v "union dvorani", na St Clair St. Društveni zdravnik je dr. Kehres. Kdo hoče pristopiti k društvu naj se zgledi pri Jacob Hocevarju 35 Diemer Street, ali pa pri Louis Recherju St Clair St. 1223. Bratje agitirajte v prid društvu!

ODBOR.

Stražnika se je lotil.

Brezposelnih hlapcev Mihail Marinšek iz Radomelj v kamniškem okraju je razgrajal 10. t. m. določne na Dunajski cesti v Ljubljani in nadlegoval ljudi tako, da je bil ondot službočni stražnik prisiljen ga opominjati in končno, ker le še ni dal miru, aretovati. Ko je stražnik gnal Marinško po Frančiškanskih ulicah, se mu je naenkrat uprl, češ, da ž njim nikamor ne gre in je zgrabil stražnika na prisih in ga po obrazu in po roki opraskal. Seleko sta prišla stražniku na pomoč neki komisjonar in še eden drugi stražnik, je bilo mogoče spraviti razgrajajoč naprej.

Počoj.

Z gnojnim vihami sta ubila Josip in Jurij Prisotnik na Gornji Polški v delavca Miha Plečkota iz Kolberga, ki ju je z nožem v roki zasedoval v podstresje, kamor sta šla spati, in jima grozil, da ju boste zaklali. Ubila sta ga torej v silobranu. Zločina sta starci 14 in 16 let.

Napad.

Med Brinjem in Landolom je 1. t. m. ob 10. uri zvečer neznan lopov napal vpokojenega dragonskega stražmistra Andreja Karuza in ga glavi težko ranil. Kot zločina sumljivega so zaprli posetnika Jakoba Jagra v Landolu.

V Trstu

je neki 21letni delavec pri Fužinah v Škednju, Anton Rauch iz Gradca, ustrelil na neko Marijo Sancin, (baže ker mu ni hotela vrniti 140 K, ki jih je dal Rauch spraviti Sancin) in jo ranil, potem pa samega sebe ustrelil.

Ponarejena poštna nakaznica.

Nedavno je nekdo v Radečah oddal na pošto 7 K na naslov krčmarja in mesarja Božiča v Ševnici. Med potom je nekdo iz 7 nopravil 700, a za besedo "sedem" je pripisal "sto". Istočasno je prišel k Božiču neki neznan mož ter ga prosil, naj vzdigne zanj na pošti 700 K. po katere je pozneje prišel. V Ševnici so zaprli pismosno Jelerja in Božičeve deklo kot skrajno sumljiva sleparje.

Papeža gre gledat.

V Gorici so prijeli neko žensko, ki je oblecena v tako čudno, nunam podobno obliko, ker je po deželi beračila in nadlegovala ljudi. Šobernik jo je obsolil na 24 ur zapora. Pri obravnavi je povedala, da se piše Agneza Kuzunška in da je doma iz Krakovega, kjer so jo preskrbeli z denarjem, da se napoti v Rim — papeža gledat. Ženska, o kateri pa se ni moglo dognati, ali je nuna, ali ni, hoče svojo pot v Rim nadaljevati, kakor hitro bo prestala, svojo ji od sodišča prisojeno kazeno. Če bo pa res prišla do Rima, je dvomljivo, ker so ji pošla vsa gmotna sredstva.

Najmanjša država

je vsekakor republika Tanarola na otoku enakega imena severno od Sicilije. Otok je bil že Rimljani znani pod imenom Bucina, od koder so dobivali škrlatne polže. Republika obsega 22 km ter ima razun mnogo divjih koz 170 prebivalcev. Do leta 1882. je bilo na otoku celo kraljestvo, a ko je tega leta umrl kralj Paolo I. so prebivalci zaprli njegovemu sinu prestol ter proglašili republiko. Vsakih deset let si izvolijo predsednika, ki skrbi sam za blagov prebivalstva. Uradnikov ali vojakov seveda nimajo.

Socialni klub v Clevelandu

o ima svoje redne seje vsak petek b. s. u. zvečer na Clifton Sr. 13.

PO VSEM SVETU SLAVNI

prof. Collins iz newyorške univerze.

Jamči za popolno ozdravljenje vseh bolezni.

On z dobrim uspehom zdravi bolezni pljuč, želodec, mehurja, revra in glave; nervoznost, slabo pamet, zaspavanost in slabo spanje; nečedno bitje in slabost srca; reumatizem, katar, astmo, maternico, kaščo, prehlajenje, bljuvanje krvi, otekli in bolne noge, bolezni v hokih in križu, izpuščanje na obrazu in telesu, krče, nleša, epilepsijo, bolezni ledvic ter jeter, kile, zlato žilo, tifus, mrzlico itd.

Prof. Collins zdravi tajne bolezni možke in ženske.

Ako ima kdo nevarno bolezen in potrebuje izvrstnega zdravnika, naj se obrne osobno ali pa pismeno k prof. Collinsu in v kratkem se mu bude zahvaljal za ozdravljenje.

OPOZORITEV!

Da bi profesor Collins zamogel ugoditi vsem pacientom, ustavil je izbornu urejen zdravilni zavod, ki je širok Amerike znani pod imenom

PROFESSOR COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE.

V tem zavodu ima on zdravnik strokovnjake, literi delajo po njegovem navodilu. Tu je tudi lekarji, v kateri izdelujejo zdravila pod nadzorstvom samega prof. Collinisa, in sicer iz posebnih zelišč ter koronin, ktere so importirane iz vseh strani sveta. Ako toraj veste za ljudi, kateri trpi za kako boleznijo, svetujte jim, naj se obrnejo do prof. Collinisa.

Zastarele bolezni in one z nečiste krvi ter telesne slabosti zdravi z velikim uspehom.

Najboljšim spričevalom v tem oziru so dopisi, ktere on vsak dan dobiva od po njemu ozdravljenih pacientov.

MARIA LEVICKY, Villey, Mason Co., Mich.

Popolno ozdravljenje jeter.

IVAN NAGY, Box 123, Bessemer, Mich.

Trganje v glavi in neuralgia.

IVAN NAGY, Box 123, Bessemer, Mich.

Trganje v glavi in neuralgia.

Bolezen v glavi in učesih.

Spoštovan g. prof. Collins:— Vsem zdravila, ktera ste nam prisporali, smo dobili. Moja sončna je že tripla radi bolezni v glavi in učesih nad leta dini in sedaj je na popolnoma ozdravljena. V slusaju potrebe se samo na vas obrnemo. ker smo prepričani, da nam vedno postrežite kako ste nam sedaj poštrigli. Z veleščanjem Josip Švihela, Box 63, Silver Lake, Minn.

Bolezen želodca ozdravljenja.

Bil sem bolan nad šest let na želodcu; poskusil sem obilno zdravljivo, toda nobeden ni pomagal mi pomoći. Končno sem se obrnil k prof. dr. Collinisu in on mi je prisporabil zdravila, katera so me ozdravila, tako da sem postal zopet zdrav in močan.

Slava mu za to!

Mihail Illaváč, 629 Bell Alley, Reading, Penn.

Popolno ozdravljenje jeter.

Čislani g. profesor:— Zdravila, katera ste prisporali, je moja soprona zavila ter se vam arčno zahvaljujem za njih pomoč. Končno sem se obrnil k prof. dr. Collinisu in on mi je prisporabil zdravila, katera so me ozdravila, tako da sem postal zopet zdrav in močan.

Spoštovanju:

Josip Levicky, Villey, Mason Co., Mich.

Ozdravljenje ženske bolezni.

Spoštovan g. doktor:— Bila sem bola nad pet let za žensko bolezni in radi tega sem istala obilo novcev zdravnikom, toda nobeden ni zame pomagal. Zdravila od vas g. o potes, ozdravila so me tekmo jednega meseca.

Z veleščanjem

Josipina Goliaš, Mead v Brook, West Va.

Začetek vetrinje

Ako vaš kaj manjka, opilite natanko svojo bolezni ter odgovorite na spodaj navedena vprašanja in pošljite vas prof. Collinisu. Če so vam bolezni množiče, on vam pošlje odpovedi, katerih vetrinje.

Kaj je vetrinje? — Povražate? — Imate polucijo? — Otakate? — Boli vas hrok? — Imate drisko? — Ali vas čelo boli? — Ali vas kola sribi? — Ali vam srce močno bije? — Imate beli jezik? — Vas bole kost? — Ali vam peče po pušči vodo? — Ali vam ravnja v črevah? — Ali se žahko prestrašite? — Ali se čestkoraste prehladi? — Imate načeljive bolezni? — Čutite miraz v ledjih? — Čutite po telesu vročino? — Čutite na vrat glave bolezni? — Ste raspani? — Vas bole učas? — Se futte trudne? — Imate slav' zrak? — Ali kratko dihat? — Ali vas boli pleča? — Imate slab tek? — Vas grlu peče? — Ali vam po jedi bol? — Imate zaprise? — Tresete se vam roke? — Ali vam počne vrbut? — Vam teče ušes? — Imate vrtoglavac? — So lahko razdražljite? — Vas boli maternica? — Ali vam zjutraj tečejo sline? — Imate slabe kosti v krizu? — Imate v grlu selena? — Čutite vjetre?

Odgovorite na navedena vprašanja ter pošljite ista na nizje označeni naslov. — Uradne ure: Od 10. ure zjutraj do 1. ure pop.; od 2. do 5. ure pop. — Ob nedeljah od 10. ure zjutraj do 1. ure pop. — V torku in petek od 7. do 8. ure zvečer. — Zdravila se razpoljujejo po ekspresu na vse kraje Zvezdene držav in Kanade. — Pošlite v kte emkoli jeziku. — Pisma naslovite.

Prof. Collins New York Medical Institute,

140 West 34th Street,

New York City, N. Y.

Vsek bolnik, kateri hoče biti hitro ozdravljen, mora iskati pomoč pri izvrstnem zdravniku. Bolnim ponujajo vsakovrstne električne pase, ampak v teh pasih ni nič električne in bolnim nič ne kažejo, temveč se škodujejo, ker jih vzdržujejo od zdravljenja, radi česar postane bolezen zastrela. Ako bi takšne pase ozdravljali ljudi, bi jih zastrelj ne ponujali.

<h

POZOR SLOVENCI!

Spodaj podpisana naznajava p. n. občinstvu da sva na 129 S. Genesee St. Waukegan, Ill., odprla veliko novo pročajalnico, preskrbljeno z različno, mnogoštevilno robo. Ima v zalogi raznovrstno močko obleko, klobuke, spodnjo oblike, čevlje, rokavice, nogavice, arancje, ovratnike, zapestnike, "Overalls" in "Jumpers", ter vse vrste oblike, spadajoče v to stroko.

Z VELEŠTOVANJEM KOSICEK in STEFANIC
129 South Genesee Str. Waukegan, Illinois.

JOHN FERBEZAR

329 S. Santa Fe Ave. PUEBLO.

Priporočam rojakom svojo novo, epo urejeno gostilno, kjer točim vedno sveže Walterjevo pivo. Izvrstno žganje in fine smotke na razpolago.

"GRAD ZAGREB"

je najstarejši hrvatski "SALOON" na zapadni strani mesta Chicago. Postrežba izvrstna; fino pivo, liker, smotke in biljard na razpolago.

ALOIS PAUSE lastnik,
314 W. 18th St. CHICAGO, ILL.

SVOJ K SVOJEMU!

PRODAJA PAROBRODNIH KART IN POSILJANJE DENARJA V STARO DOMOVINO.

ANTON SCHWEIGER,

568 W. 18th Str., — Chicago, Ill.

Zastopništvo za Jos. Trinerjevo Zdravilno Grenko Vino Angelika Bitters, Kalifornijsko Vino in Rakijo. Nizke cene; zajamčena, hitra in poštena poštežba.

Zanesljivi trgovci z oblekami

365-367 Blue Island Ave. cor. 14th St.

Velika zaloga vsakovrstne jesenske in zimske moske obleke po navadnih cenah.

MOŠKE OBLEKE različne mode in vrste po \$10, \$12 in \$15.
MOŠKE SUKNJE Iz KERSEY MELTON in OXFORD BLAGA, po \$7.50 \$10 \$12 in \$15.

Obleke in površniki za dečke in otroke po \$2.50, \$3.50 in \$5.00

Motka srajce, klobuki in spodnje blate.

za vsakega enaka cena. Vsa roba je zaznamovana v gotovih cenah.

365-367 Blue Island Ave. cor. 14th St.

PRAVE KRAJSKE DOMAČE KLOBASE VSE VRSTE IN SVEZE MESO V ZALOGI.

Vsi ponudjevki sveže klobase (jeterme). Na zahtevo posiljam tudi izven mesta. Pisite slovensko.

Josef Homolka

579 So. Centre Ave.
CHICAGO, ILLINOIS.

FRANK BERNIK

GOSTILNICAR NA:

9178 Harbor Ave. & 9002 Strand

South Chicago, Illinois

AMERI. KI ODVFNTNIK IN TIRJALEC.

Zastopnik pri vseh sodnjah. Izdirja place in dolbove.

Urednje: dopoldne od 9. do 10. ure n zvečer od 8. do 9. ure

539 W. 18th St. & 166 W. 19th St.

TELEFON 1714 LOOMIS

J. Slajs, konstabl in okrajni notar.

Tako tukajšnjih, kakor tudi skoz ali v Omahu potujočim rojakom priporočam svoj veliko "SALOON". Lepo sobe za prenočiščo; postrežba točna in cena.

Do mene najde vasliklik sam. S KOLODVORA ŠTIRI "BLOKE" hravnost navzgor IN PRI

MENI JE.

Anton Schweiger,
1002 S. 18th St. OMAHA, NE.

Obrnite se zaupno na nas

kadar hočete odprieti saloon ali se zmeniti za pivo.

Lahko govorite z nami v slovenskem jeziku, a naše Izborna pivo je po evropsku kuhan, tako, da boste vselej delali dobre kupelje.

Kadar nimate časa priti osebno do nas, pišite ali telefonište nam, in kar boste dobili hitri odgovor. Imamo pivo v sodčkah in izvrstno delano pivo (Lager Beer) v steklenicah.

Tel. Canal 967 ATLAS BREWING CO. 21. & Blue Island Ave.

Kmetu se je kar stennilo pred očmi. Zato je voljno odšel, ko ga je menih potisnil skozi vrata. Zunaj je zopet prišel k sebi, a misliti ni mogel ničesar, ampak celo pot je gonil besede: "Kako je neki le to, da nas nekateri duhovniki zmiraj odvračajo od posvetnega blaga in zmiraj tolazijo s plačilom v nebelsi, sami pa grabijo premoženje skupaj, kakor da bi morali večno živeti?"

Doma je kmet hitro spoznal, kaj mu je storiti. Začel je pridno delati in šlo bi bilo za silo, ako bi ga ne bila pekla vest.

Nekega dne je prišel v njegovo kočo beraški menih. Videvši veliko revšino, ni prosil za ničesar, temveč le omiloval in tolazil ga je. Kmetu je menihova dobroščrnost dobro dejala in hitro je postal zaupljiv. Jel je vzdihovali in praviti, da si je uboštva sam kriv. Menih je postal radoveden in ga je napeljal, da mu je povedal celo povest o Sreči in trdorščnem patru Fideliju.

Ženitev iz ljubezni.

Zelo redek slučaj prave ljubezni se je pripeljal v Veroni. Neka gospica Colo, hči pokojnega mestnega svetnika, ki ima dva milijona dote, se je zaljubila v brata svoje služabnice, navadnega železnika čuvanja ter se z njim tudi poročila na zelo slovesen način. Cerkev je bila vsa oklinjena in polna radovednežev. Srečni ženin imel 25 let, nevesta je nekaj let starejša.

Trije novi madjarski svetniki.

Papež Pij X. je nedavno izpolnil Madjaram vročo željo ker proglašil tri nove svetnike. To so: bivši ostrogonski kanonik Marko Koerösy in jezuit Stefan Poncraz in Melhior Grodeczky. Vsi trije so umrli leta 1619 v Kostnicah kot mučeniki. Že leta 1628 je proglašen te daniji primas Peter Pazmany te danjega papeža Urbana VIII, naj jih proglaši svetnikom. Vatikan pa je dobil najbrže premalo "napitnine", kajti proces se je vlekel 26 let, in toliko časa so morali ženit-mučeniki čakati v predpoklu na odrešenje. Sele leta 1896 je primas Vasárhely zadelo znova v Vatikanu urgiral. In 16. junija 1903 je papež Lev XIII. proglašil imenovane mučenike svetnikom, toda dočično bulo je izdal še sedaj njegov naslednik. Precej potrpljenja je treba imeti bogoljubni duši, da se uvrsti med svetnike!

Listnica. — M. Z. Murray, Utah \$2.30 prejeli in storili po navodilu. — A. G. Ladysmith, B. C. Denar prejeli in vknjižili pravilno. Živel!

KJE JE?

Geo. Matkovič, doma iz Tanče gore na Belokrajskem. Za njegov naslov bi rad zvedel Geo. Vrvičar, Ark. V. S. Smeiter, Leadville, Colo.

KJE JE?

Jakob Mayerle iz Vojne vasi št. 11, sedaj bivačoč nekje v Ameriki. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov brat Joe Mayerle, Box 805, Aspen, Colo.

KJE JE?

John Videtič. Pred dvema letoma je bival v Pueblo, Colo. Za njegov naslov bi rad zvedel njegov oče Martin Videtič, 222 Front Street, Leadville, Colo.

Velika zaloga

GROSERIJE IN MESARIJE

na prodaj.

Zraven tega še dva konja, dva voza, prodajalniška oprava in čok (stock) vse za \$600. Trgovina se nahaja na lepem, dobrem prostoru.

Prodam le zaradi bolezni in presebitve.

ANTON RENKSHEL

779 Marion St. Waukegan, Ill.

Za Ameriko patentirane Harmonike, izvrstno delo, se dobe samec pri Slovencu

John Golob
203 BRIDGE ST. JOLIET, ILL.

ROJAKOM

Potujočim in tukaj bivajočim, priporočam svoj novi, lepo urejeni

"SALOON"

Kjer točim vedno sveže pivo, razna fina vina in likerje. Postrežba točna, samo z unijskimi smotkami. Biljar in hišni Pottuki dobe eden prenočišče.

Za obilen posec se rojakom priporočam.

Leonard Puh lastnik

9950 Avenue N.S. CHICAGO, ILL.

Izjemne cene za razno robo samo za ta teden. Pridi in kupi.

Hlače (do kolen) za dečke od 1 - 15 let, sama volna, vredne 30, 75 in 90 c, zdaj samo	35c	2500 jardov najnovejšega snušnika, sama volna, se pridajajo povsod jard po \$1.25, pri nač. samo	40c
Zenske, črne satinsaste spone, jopic (petticoats), najnovejši vzorec, prej \$1.50, zdaj samo	60c	Kipa avila vse barve, prej 25c, ta teden samo	28c
Možka spodnja obleka za zimski obisk, prej 50c, zdaj samo	10c	Krasne čepice za gospodinje, prej 50c, zdaj samo	10c
Vezila, prava cena 10c jard, zdaj	3c	Visoke nogavice za dame, samo	71c
Fini, perkal cena 10c, zdaj jard po	3c	Bisernih gumbov dve dvajnske	2c
15 dymnjastin damskih belih in drugih jopic (Waist) prej \$1.25, ta teden samo	35c	1 jard široke bela kontenine (Mušlin) prej se zdaj	41c
Možka spodnja obleka za jesen	35c	2 vretenca (200 jardov) črne, rdeče itd. niti za razno uporabo, samo	1c
Malenčki za kavo, jamčni. Posebnost. Samo	25c	Otročje črne "ribbed" nogavice vredne 15c, zdaj samo	8c
Flanelasti ovratki za ženske se razprodajajo po	5c	Gospodinje! Box Calf črni vse velikosti, ta teden samo	60c

Albert Lurie & Co.

567-569-571 Blue Island Avenue.

OPOMBA: Kadar prideš v našo prodajalnico, vprašaj po št. 23

Zlatko Kerbin.

JOSPH TRINER'S

Besede so po ceni.

Mnogo se čita o raznovrstnih izdelovanjih, imenovanih "Grenko vino". Želimo torej vsakogar resno opozoriti, da imamo tu samo jeden zanesljiv, izviren izdelek zdravniške vrednosti:

Trinerjevo zdravilno grenko vino

(Triner's American Elixir of Bitter Wine)

Vsek več, da je velika razlika v raznih vinih. Trinerjevo je delano iz naboljšega, izbranega grozja in najboljših, nalač za to izbranih in importiranih zelišč in koreninic.

Bolehate li na želodci?

Cutite bolezni na črevih in jetrih?

Vas bolji v krizi, ali imate glavobol?

Imate slabo slast?

Ne morete dobro spati?

Trinerjevo zdravilno grenko vino, vas bude zanesljivo ozdravilo.

Dobi se v vseh lekarnah in dobrih gostilnah.

Pijte samo Trinerjevo grenko vino in ne bojte se povzeti bolezni, ker napravilo vas bo močne, vaše žene in hčere lepe, vaše otroke okrogle in zdrave.

JOSIP TRINER,

799 South Ashland Ave. Pilsen Station CHICAGO, ILL.

Ne dovoli nobenemu businessmanu, da bi ti usilil kako nevredno ponarejeno vino; ako ti da kaj drugega kot izvirno Trinerjevo vino, delale to iz dobričarije, ker pri ponarejnim skupi več denarja. Trinerjevo vino mu da malo dobika, a mu pridobi dobre prijatelje.